

דיעצד שרי משום הכי אינטריך דאסור זדיעצד
 ע"כ, וכתב על זה הטורי אבן דא"א לפרש
 כפשוטו שהרי ש"י הדם אין מעבצין כלל,
 וכתב עוד שאין לפרש כוונת התוס' שאם
 עבר מיסוד מערבי בטעות והלך ליסוד אחר
 הו"א דמשום אין מעבצין כבר ליכא שהרי
 כבר עבר לכך אינטריך קרא לקבוע לו מקום
 במערב, זה א"א דגם משום אין מעבצין
 נריך לחזור ליסוד מערבי כיון שחל עליו
 החיוב בתחילה, והביא לזה הטורי אבן ראה
 מיומא נ"ח ז' דאמרינן שם לפי ר' עקיבא
 דכהן גדול כשיזלא מצית קדשי הקדשים
 ונריך לתת מחנות הדם על מזבח הפנימי
 מתחיל לתת על קרן מזרחית דרומית ואח"כ
 על קרן דרומית מערבית, ומפרש בגמרא
 שם הטעם דמדינא היה נריך לתת על קרן
 דרומית מערבית צרישא משום אין מעבצין
 על המצות ואמאי לא עבד משום דכתיב
 וינא אל המזבח עד דנפיק מכוליה מזבח,
 וכיון דיהיב צהורא קרן הדר אחי לההוא
 קרן דאיחייב למיתב צרישא ע"כ, חזינן דהדין
 של אין מעבצין לא פקע משום דעבר אע"פ
 שיש גוה"כ שנריך לעבור ולתת על קרן
 מזרחית דרומית צרישא, הלכך אע"פ שעבר
 נריך לחזור למקום שנתחייב ולפ"ז הוא הדין
 נמי בצבחים נ"א אם עזב נד מערבי נריך
 לחזור לשם כיון שנתחייב שם צרישא משום
 אין מעבצין [ולפיכך מפרש בדברי התוס'
 פי' אחר עי"ש], ולפי דברי הטורי אבן נריך
 להיות הדין שאם עבר מהתפילין ולקח הטלית
 נריך לחזור להתפילין שנתחייב צרישא משום
 אין מעבצין.

והנה הטורי אבן מגילה ו' ע"ז על תוס'
 ד"ה מסתבר וכו' כתב צהורא להיפך,
 והיינו שהתוס' שם הקשו על הא דאמרינן
 בצבחים נ"א א' דש"י הדם של טטאות
 הפנימיות היה שופך על יסוד מערבי של
 מזבח החיצון ולפיכך לה מקרא, והקשו התוס'
 למה לי קרא תיפוק לי' משום אין מעבצין
 על המצות שהרי יסוד מערבי הוא פוגע
 צרישא, ותירצו בשם רבינו יהודה דאי לאו
 קרא הוה אמינא אין מעבצין לכתחילה הא

היה הדין צרור שתפילין נחשב מקודש יותר
 ודאי היו צריכים להקדים הניצית שהרי כאן
 שייך יותר לומר מעלין בקודש ואין נריך
 כלל לסבא של חדיר, ומה שהוצרך הנמק"י
 לסבא שניצית הוא חדיר משום שאין הדבר
 מוכרח לומר שתפילין נחשב מקודש כמש"כ
 צארכות החיים שנהי שגוף התפילין הם
 יותר קדושים מ"מ אפשר שהמלצה ענמה
 אינה יותר קדושה ואולי מפני שמצות ניצית
 שקולה כנגד כל המצות לא נחשב תפילין
 מקודש ולא שייך מעלין בקודש, לכן כתב
 הנמק"י הטעם של חדיר.

סימן יג

בענין אין מעבצין על המצות

או"ח סי' כ"ה סעי' א' צאה"ד, צריכין
 ליזהר שלא יניחו כים התפילין למעלה
 כדי שלא יפגע בהם תחלה וינטרך להניחם
 קודם הטלית כדי שלא יעבור על המלצה
 ע"כ, וצמ"צ ס"ק ה', ואם עבר והניחם
 מידו ונטל הטלית שוב אסור לעזבו וליטול
 התפילין ע"כ, וצשעה"ל כתב שהוא פשוט.

והנה הטורי אבן מגילה ו' ע"ז על תוס'
 ד"ה מסתבר וכו' כתב צהורא להיפך,
 והיינו שהתוס' שם הקשו על הא דאמרינן
 בצבחים נ"א א' דש"י הדם של טטאות
 הפנימיות היה שופך על יסוד מערבי של
 מזבח החיצון ולפיכך לה מקרא, והקשו התוס'
 למה לי קרא תיפוק לי' משום אין מעבצין
 על המצות שהרי יסוד מערבי הוא פוגע
 צרישא, ותירצו בשם רבינו יהודה דאי לאו
 קרא הוה אמינא אין מעבצין לכתחילה הא

הדין של אין מעצירין שחל עליו צרישא נשאר עליו, אצל ודאי גם במקום שעומד עכשיו אין מעציריו ומאי חולמיה אין מעצירין של התפילין מהאין מעצירין של הטלית, ולא דמי להא דיומא דהתם ודאי אחרי שנתן על קרן מזרחית דרומית וקיים מצותו שם בזה ודאי חזר הדין של אין מעצירין שנתחייב צרישא אצל אם במקום שעומד עכשיו יכול לקיים מצוה אין לו לעוזב מצוה שלפניו משום מצוה הקודמת, ולפ"ז דברי התוס' במגילה מתפרשים כפשוטם דאינטרין קרא לענין דיעצד שאם עבר מיסוד מערבי והלך ליסוד אחר מהו דתימא שיתן השיריים צימוד שעומד אצלו דמשום אין מעצירין ליכא שהרי גם על יסוד זה אסור לעזור, קמ"ל קרא דנריך לחזור ליסוד מערבי דמקום השיריים הוא דוקא שם, כך נראה ליישב דברי המ"ב, אצל בחזון איש ונחיש סי' ט"ו סוף ס"ק א' כתב בקצרה כהטורי אכן.

סימן יד

בענין הנחת תפילין בשעת קריאת שמוע

או"ח סי' כ"ה סעי' ד', נריך שיהיו תפילין עליו בשעת ק"ש ותפלה ע"כ, ובמ"ב ס"ק י"ד צאה"ד ואמרין בגמרא כל הקורא ק"ש צלי תפילין הרי הוא כאלו מעיד עדות שקר בעצמו ח"ו, ופירשו בתוס' לפי שאומר וקשרתם לחות וגו' ואין קושר וכו' ע"כ.

הנה נריך להצין מדוע זה נחשב עדות שקר והרי בשעת ק"ש מקבל על

עצמו לקיים כל מה שקורא ומיד אחר ק"ש הולך לקשור תפילין, והאם עצד שאומר לאדונו אמור לי כל מה שאתה מצוה לי ואקיים, האם נחשב מורד, וא"כ מדוע לא סגי שניח תפילין אחר הקריאה, שוב ראיתי שכן כתב בתשובת מהרש"ג ששפיר דמי להניח אחר הקריאה וכזה ראיתי שהביאו בשם תשובת צית יצחק וראייתו דהנה אחר מימרא זו [ברכות י"ד ז' למטה] כל הקורא ק"ש צלא תפילין וכו' איתא דהקורא צלא תפילין הוה כמציא זכא צלא נסכים, ובזנח סגי שיציא זכחו היום ונסכיו אחר כמה ימים ע"כ.

אמנם מהאחרונים לא משמע כן דהנה צסוף סי' מ"ו כתב הרמ"א וז"ל וטוב לומר בשחרית אחר שמע ישראל וגו' בשכמל"ו כי לפעמים שוהין עם ק"ש לקרותה שלא בזמנה ויוצא בזה ע"כ וכתב על זה במ"ב ס"ק ל"ג וז"ל עיין בדגול מרצבה וכן בחידושי רע"א שכתבו דבחול לא יכוין לצאת אלא"כ הניח תפילין מקודם דכל הקורא ק"ש צלי תפילין כאלו מעיד עדות שקר בעצמו ע"כ מצוהר שיש איסור לקרוא ק"ש צלא תפילין.

וביאור הענין הצנתי מלהלן סי' ס"ו ס"ד, ושם הביא המחבר שתי דעות צענין מי שקראהו לעלות למורה והוא צאמצע צרכות ק"ש, דעה ראשונה שם סוברת שמותר לו לעלות ודעה שניה שאסור לו להפסיק, וזו היא דעת הרשב"א בתשובה חלק א' סי' קפ"ה, וכתב הרשב"א לצאר דלא דמי להא שמשני מפני הכבוד, משום